

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

Breu rencontre a Xangai

PERFIL

LA MAJORIA DE RELATS D'EILEEN CHANG (1920-1995) ES DESENVOLUPEN EN LA SOCIETAT BURGESA I URBANA DE XANGAI I HONG KONG DURANT LA PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XX. GRÀCIES A CLUB EDITOR DEIXA DE SER INÈDITA EN CATALÀ

Hi ha històries que cauen com una bomba perfecta en un lloc determinat i un temps precís: aquest va ser el cas de *L'amor que fa caure ciutats* i *Setge*, els dos relats que componen aquest llibre i que van fer furor a la Xangai dels anys 40. Els signava una jove escriptora de només 23 anys, Eileen Chang. La ciutat estava ocupada pel Japó, del cel queien bombes i la senyora Chang va decidir escriure sobre parelles de joves que s'enamoraven. ¿Us sembla excessivament sentimental? No sou originals. Ella es va haver de defensar de les acusacions de no parlar de guerra ni de revolució: "Crec que les persones, quan s'enamoren, són més innocents i estan més desemparades que quan fan la guerra i la revolució". I així són els protagonistes d'aquests relats, un de força llarg i l'altre més

breu: la Liusu, en Fan Liuyuan, la Wu Cuiyuan i en Lu Zongzhen. Joves sentimentals col·locats en un espai delimitat (un vaixell, un tramvia) que els obliga a relacionar-se primer amb timidesa i més endavant d'una manera íntima i profunda. Per fer-vos una idea de l'atmosfera del llibre, penseu en les pel·lícules de Wong Kar Wai o d'Ang Lee. Si voleu comparar-la a una literatura "de referència" com la centreeuropea, poseu-la al costat de les novel·les breus de Stefan Zweig, d'Arthur Schnitzler o de Franz Werfel. Són igual de delicades i malenconioses. Com a expressió de romanticisme extrem i reprimat, és del tot equiparable a *Breu rencontre*, la pel·lícula de David Lean sobre dos enamorats que només poden estimar-se una estoneta cada dia quan es troben a l'estació de tren.

Les comparacions no són gratuïtes: Eileen Chang era una apassionada del cinema, com ens explica el magnífic postfaci de Ricard Planas, que ajuda a entendre el context històric. Chang és avui una heroïna de la cultura xinesa, després d'haver estat maltractada per la intel·lectualitat de l'època, que sospitava de la seva "frivolitat": filla de pares separats i amb una aura d'estrella de cinema. Representa un món antic que va desaparèixer escombrat pel règim comunista i per això, als anys 90, alguns artistes el van reivindicar. Planas també dona algunes claus de lectura: cal anar més enllà de l'aparent falta de substància de les històries i fixar-se en les estratègies narratives que les sustenten.

La Liusu és la sisena filla de la família Bai. En Fan Liuyuan és un se-

L'AMOR QUE FA CAURE CIUTATS
EILEEN CHANG
CLUB EDITOR /
LIBROS DEL
ASTEROIDE
TRAD. CARLA BENET
160 PÀG. / 17,95 €

CHANG ÉS AVUI UNA HEROÏNA DE LA CULTURA XINESA, DESPRÉS D'HAVER SIGUT MALTRACTADA PER LA INTEL·LECTUALITAT DE L'ÈPOCA, QUE SOSPI-TAVA DE LA SEVA "FRIVOLITAT"

ductor que fa anar de bòlit les noies i en té una de diferent cada setmana fins que cau enamorat de la senzillesa i la intel·ligència de la Liusu. Ella, que al principi es mostrava molt desconfiada, acaba convençuda de l'autenticitat dels sentiments que l'empenyen cap a en Fan. Com i de quina manera passa això és el gran mèrit de l'escriptora, que sap ser delicada com una papallona, irònica com una anciana, punyent com una daga i llesta com una fura. Embolcalla la història amb un to de narració oral, hi posa música de fons, l'ambienta en una ciutat moderna –el Hong Kong que per als habitants de la vella i opressiva Xangai era sinònim d'acceleració i llibertat– i hi compassa el ritme de l'amor, que no és altra cosa que acceleració i llibertat, també. El festeig entre els dos joves, que fan coses tan antiquades com passejar vigilats per membres de la família, seure en un prat o prendre gelats, inclou moments durs i sublimes (atenció a una conversa telefònica) en què s'obre una comporta del passat i un fil d'autenticitat ens connecta amb el moment en què dues ànimes van trobar-se en un món que ja no existeix. Paga la pena llegir cent vint pàgines per viure aquest moment.

Breu rencontre adaptava una peça de teatre breu del dramaturg britànic Noel Coward, però en canviava el títol original, que era *Still life*, és a dir, natura morta: com dotar de vida uns objectes inerts que s'escampen sobre una taula o uns personatges que descansen sobre una pàgina és el secret més ben guardat de tots els grans escriptors, i Eileen Chang n'era una. ♦

ZHANG AILING / WIKIPEDIA